

В цілому ж, нині акціонерні товариства є основною організаційно-правовою формою підприємств у всіх сферах економіки країни. Проте, за допомогою інструментів фондового ринку фінансується лише 5-10% інвестицій в основний капітал. Тобто, є всі підстави говорити про слабку роль ринку капіталів у здійсненні довгострокових інвестицій.

Список використаних джерел.

1. Маслова С.О., Опалов О.А. Фінансовий ринок: Навч. посібник 3-є вид., виправлене. — К.: Каравела, 2004. — 344 с.
2. Гаршина О.К. Цінні папери. Навч. посібник. — К.: ВД «Слово», 2004. — 208 с.
3. Шепелев Л.Е. Акционерные компании в России. — Л., 1973. — 273 с.
4. Сайт Інституту історії України НАНУ <http://www.history.org.ua>.

Annotation. In the article the questions of becoming and fund market of Ukraine, forming development are examined and classification of national corporate case frame.

Keywords: fund market, corporate case frame, joint-stock legislation.

УДК 338.43 (477)

Свиноус І.В., к.е.н., Національного університету біоресурсів та природокористування України, м. Київ

ТВАРИННИЦТВО ГОСПОДАРСТВ НАСЕЛЕННЯ: ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА

Розглядаються проблеми функціонування тваринницької галузі в особистих селянських господарствах. Особлива увага факторам, які впливають на розвиток тваринництва в особистих селянських господарствах.

Ключові слова: тваринництво, господарства населення, домогосподарство.

Розглядаючи проблему тваринництва України, слід зазначити, що основна, кількість поголів'я сільськогосподарських тварин і птиці сконцентровано в господарствах населення, і вони на сьогоднішній день є основними ситуативними товаровиробниками м'яса (рис.).

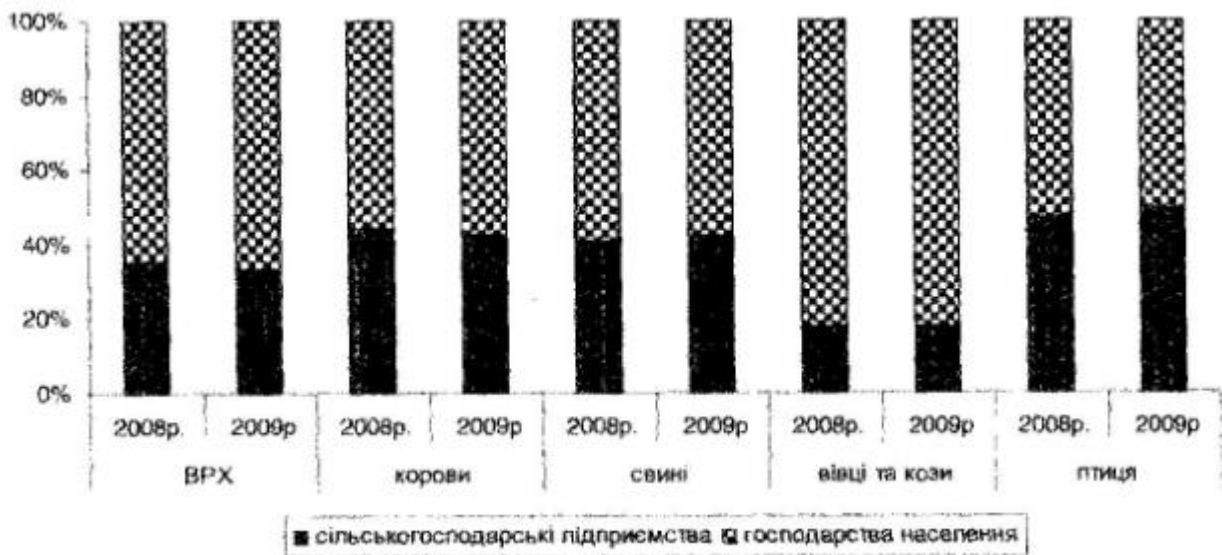

Рис. Структура поголів'я сільськогосподарських тварин та птиці

Так, Шпичак О.М. [1, 34] наголошує, що основною причиною розвитку виробництва тваринницької продукції в приватному секторі є несвоєчасна та мізерна оплата праці в колективних господарствах, а також низький рівень пенсійного забезпечення пенсіонерів, які проживають у сільській місцевості. Зимовець В.Н. [2, 224] відзначає, що приватний товаровиробник молока став основним товаровиробником, внаслідок зниження обсягів виробництва молока та м'яса колективними сільськогосподарськими підприємствами. Попова Л.Л. [3, 135] вважає, що на ефективність виробництва молока в приватному секторі вплинув той фактор, що в особистих селянських господарствах використовуються здешевлені корми суспільного сектору. Проте, в даний час більшість колективних сільськогосподарських підприємств припинили своє існування, але господарства населення вижили в цей складний час. Пастухов А.С. [4, 34] вважає, що основною причиною подальшого росту є укладання взаємовигідних контактів безпосередньо з переробними підприємствами.

Основна ціль статті полягає в розкритті сучасного стану тваринництва в особистих селянських рогнозовіях.

Але їх державні органи залишають чомусь без уваги за виключенням виплати дотацій за реалізацію великовагової худоби.

За даними опитування громадської організації «Інститут аграрного розвитку», серед тих, хто протягом останніх двох років здавав молодняк великої рогатої худоби або свиней переробним підприємствам чи цехам, лише 26% одержали доплату, 29 — не одержали, оскільки не знали, що вона існує, 18 — вказали, що їм «не дали» доплати, а 23% — не одержали доплати, бо жива маса худоби або свиней не досягла потрібних кондицій. При цьому, заходи державної підтримки особистих селянських господарств недостатні. За даними опитування,

кількість ОСГ, що скористалися цими доплатами, становила 19%.

Станом на 1 січня 2009 року в господарствах населення сконцентровано до 66,6 % поголів'я великої рогатої худоби, 78,6 — корів, свиней — 57,5, овець і кіз — 82,4, птиці — 50%. Проте і особисті селянські господарства продовжують зменшувати поголів'я великої рогатої худоби (рогн.)

Одержана ситуація з тваринництвом в приватному секторі рогнозові і закономірна і слугує дзеркальним відображенням реальної дійсності українського села, яке поставлене в умови самовиживання вже протягом 18 років. Збитковість виробництва молока в особистих селянських господарствах, що викликана низьким рівнем цін, складна демографічна ситуація на селі, а також численні шахрайства при заготівлі молока та негативне ставлення урядовців до приватного товаровиробника призводить до зменшення поголів'я корів у сільських домогосподарствах.

Таблиця 1

Чисельність поголів'я в господарствах населення станом на 1 січня (тис. голів)*

Показник	Рік		
	2008	2009	2009 до 2008, %
Велика рогата худоба	3564,1	3436,4	96,4
У т.ч. корови	2417,3	2295,2	94,9
Свині	4150,4	3704,4	89,3
Вівці та кози	1377,4	1397,8	101,5
Птиця всіх видів	89166,0	89051,0	99,9

*На основі даних Державного комітету Статистики України.

Аналогічні фактори впливають і на зменшення чисельності поголів'я молодняку великої рогатої худоби. Фактично на сьогоднішній день приватник лишився сировинної бази для відновлення поголів'я великої рогатої худоби.

Крім того від урядовців залежить такий стан із зростанням поголів'я ВРХ у господарствах населення. У 2009 році на Україну очікує 10-20% підвищення роздрібних цін на молоко та молочні продукти, падіння закупівельних цін на молоко у 4,7 млн. особистих подвір'їв, вирізання молочних корів і, як наслідок, — розорення селянських домогосподарств. До цього призведе скасування державної підтримки домогосподарств-виробників молока, передбачене «Антикризовим законом» №639-VI, прийнятим Верховною Радою України 31 жовтня 2008 року та підписаним Президентом.

23 грудня 2008 року депутати виправили помилку — 408 голосами було прийнято поправку №28 до «антикризового» законопроекту №3353, яка відновлює дію пільг. Проте вона не набула чинності, оскільки зазначений

законопроект не підписаний Президентом. Більше того, як заявив народний депутат Сергій Терьохін, Президент напевно заветує закон в цілому через закладене у нього продовження мораторію на купівлю-продаж землі до 1 грудня 2010 року.

Починаючи з 1999 року, в Україні діяла норма закону про ПДВ (п.п. 6.2.6. та 11.21 Закону України «Про податок на додану вартість»), відповідно до якої отриманий переробником ПДВ виплачувався виробнику молока у вигляді цільової дотації. Таким чином держава здійснювала адресну підтримку 1,8 мільйонів селянських домогосподарств. У 2007 році на неї було спрямовано 1,06 млрд. грн., відведених у державному бюджеті на розвиток селянського господарства.

Відтепер, з 1 січня 2009 року, якщо Президент не підпише законопроект №3353, переробник повинен віддавати ПДВ до казни, а не домогосподарству-виробнику молока.

Через втрати сировини та додаткові видатки, що виникають під час збору молока у населення, селянин отримує за літр молока на 80-40 копійок менше, ніж великі виробітки. Будучи позбавленими пільги, селяни опиняться в ще більш не вигідному становищі, оскільки для юридичних осіб-сільгоспвиробників зберігається спецрежим оподаткування, що дозволяє залишати ПДВ для покриття витрат та розвитку сільського виробництва.

Із набуттям чинності «Антикризового закону», селянин буде змушений сплачувати податок на додану вартість, створену не тільки ним, а й комбікормовим заводом, електростанцією, нафтовою компанією тощо. При цьому юридичні особи, як і раніше, не лише отримуватимуть ПДВ від переробника, а й залишатимуть собі різницю між сумами отриманого та сплаченого ПДВ.

Разом із тим, 5 млн. жителів сіл, для яких м'ясо-молочна діяльність є профільною, і так страждають від низьких закупівельних цій. Втрата податкових пільг взагалі перекреслить розвиток цієї галузі, оскільки господарям просто стане не вигідно вирощувати велику рогату худобу. Україна залишиться без власного м'яса і молока та буде змушена купувати низькоякісний закордонний сурогат.

Спостерігається подальше зниження поголів'я свиней в особистих селянських господарствах. Так, у 2008 році в сільських домогосподарствах стало на 446 тис. голів свиней менше. Основним фактором, що вплинув на зниження поголів'я свиней, залишається зниження чисельності сільського населення.

Більшість сільських домогосподарств утримують свиней лише з метою задоволення власних потреб в екологічно чистій продукції, оскільки на даний час гостро постала проблема з придбанням якісних продуктів забою. Відбувається

процес ринкової оптимізації чисельності свиней, яке утримується в особистих селянських господарствах.

Глобальна економічна криза, яка охопила всі країни, змусила повернутися численних сільських заробітчаних із-за кордону — це призведе до поліпшення демографічної ситуації селі. За прогнозами співробітників НДІ економіки і менеджменту НУБіП України, в особистих селянських господарствах передбачається зростання поголів'я свиней на 12-15%, корів — 8-9, молодняку великої рогатої худоби — 11 %. При цьому слід зазначити, що господарствах населення тварин вирощуватимуть для власного споживання. Хоча існує висока вірогідність того, що більшість сільських жителів утримуватимуть сільськогосподарських тварин з метою подальшої їх реалізації. В умовах економічної кризи сільські домогосподарства будуть поставлені в умови самовиживання.

Список використаних джерел:

1. Шпичак О.М. Особисті підсобні господарства України — аналіз витрат та ефективності виробництва видів сільськогосподарської продукції — К.: ІАЕ. 2001. 235 с.
2. Зимовець В.Н. Аналіз стану особистих підсобних господарств на Хмельниччині. // Вісник Технологічного університету Поділля. 2001. — №4 — С. 223-230.
3. Попова Л.Л., Комарницька О.П. Велика рогата худоба // Особисті підсобні господарства України — аналіз витрат та ефективності виробництва видів сільськогосподарської продукції / За ред. О.М. Шпичака К. ІАЕ, — 2001 — С.136-149.
4. Пастухов А.С. Личные подсобные хозяйства Ростовской области: их роль в переходной экономике и перспективы развития // Матер. семинара-совещания 20-21 апреля 1999 г. / ВИАПИ. — М. 1999, С. 32-35.

***Annotation.** Problems of functioning of livestock forming in small farms of rural habitants are considered. Special attentions are gave consideration to factors, that have influence to development of livestock forming in small farms of rural habitants.*

***Key words:** livestock forming, small farms of rural habitants, household.*